

Československý týdeník - Evropské vydání Tschechoslowakische Wochenzeitung - Europäische Ausgabe

EVROPSKÉ LISTY: Vychází každé pondělí • Vydává a tiskne: Universum
Sokol Publication, Inc. • Vedoucí redaktor: Josef Martínek
Evropský redaktor: Václav Hora • Adresa redakce:
FK, D-6 Frankfurt/M. 70, Postfach 70 0254

EVROPSKÉ LISTY: Erscheint jeden Montag • Herausgeber: Universum
Sokol Publ. Inc. • Chefredakteur: Josef Martínek • Redakteur für
Europa: Václav Hora • Anschrift der Redaktion:
FK, D-6, Frankfurt/M. 70 Postfach 70 0254

GEGRÜNDET 1874 (New Yorkské Listy) • MONTAG den 23. FEBRUAR 1976 • EL, D-6 FRANKFURT/M. 70, POSTFACH 70 0103 • Nr. 8.

Starý příběh

Jan Beneš

Psáno pro Americké listy

Ten příběh mi kdosi vyprávěl a stal se už dávno. Jenže i tak z něj plyne jakési poučení. Bible je plna starých příběhů.

V poválečné době, když se v Československu odbyvalo momentální děteme, pod názvem Národní fronta Čechů a Slováků, odbyvala se rovněž v pražské továrně Avia předvolební schůze. Byla otevřena zástupcům všech stran; dnes bychom asi takovému veřejnému soutěžení programů i představitelů česky řeekli diskusní panel. Bylo na jednotlivých stranách, aby schůzi obsadily svým mužem.

Komunisté tam poslali Václava Kopeckého. Byl ministrem informací, byl význačným mužem své strany. Za stranu Národně socialistickou promluvil jakýsi funkcionář místní organizace této strany.

Lidské kvality tohoto dělnického tajemníka živého z rukodělné práce a nikoli z politiky, byly docela určité větší než lidské kvality Václava Kopeckého. Jenže záležitosti typu táborů lidu nejsou bohužel zásadně odvislé od lidských kvalit. Václav Kopecký byl táborový řečník, demagog a falsifikátor, byla to však známá osobnost a personalita hodící se právě pro takovéto a jiné hrubé příležitosti. Byl to muž, který mohl snadno ukřičet deset místních tajemníků.

Také onen vzpomenuť místní tajemník byl ovšem ukřičen a zesměšněn. Spolu s ním byly ukřičeny a zesměšněny i zájmy jeho strany. Zájmy strany, které nestálo za to obeslat předvolební schůzi, na které měl vystoupit jeden z tehdy nejznámějších bolševiků, kjmkoli významnějším než místním tajemníkem.

Dvaadvacet let po vzpomenuť události bránili, už a dlouho po srpnu 68, zaměstnanci téhož závodu vchod do své továrny před ruskými vojsky, která cítila potřebu bratřiti se. Ještě stále mezi nimi byli i pamětníci. A ještě stále občas dumali nad tím, jak je možné, že tehdy — dávno — vykonávali všichni, s výjimkou komunistů, řemeslo své politiky ležérně a s levou rukou za zády. Slo přece i o ně samotné. Kterak málo kvality bylo v té politice i v lidech, kteří ji prováděli.

Dávny příběh, ne však tak dávny, aby mohl získat abstraktní příchut' příběhů v Bibli. Méně než rok před únorem 1948 nekomunistická strana dokonce vyloučila dva své poslance. Narušovali prý spolupráci v Národní frontě. Tak se tehdy jmenovalo malé československé děteme. V podstatě však málo záleží na tom, jak se věci jmenují. (Viz třeba Nacismus s lidskou tváří.)

Nemáme být zatíženi na československé události, žijeme-li vně Československa. Konec konců je to země, kde se už přes předěl více než století neumírá hladý a kde se neprovádí na náměstích veřejná bičování, takže to, co by mělo být hlasem veřejného mínění ve světě zvaném Svobodný, se necítí znepokojeno. A přece musím myslit na tu dávnoú historii. Připamatováva se mi neodbytně a nepříjemně, při pohledu na rozjízďečící se předvolební kampaň ve Spojených státech.

Amerika slaví v roce těchto svých voleb dvoustoletí své existence jako státu. Je tomu, v tomto roce, také dvacet let, co byl v Maďarsku potlačen pokus o vymanění země z asijské sféry vlivu. Od těch časů tam (dočasné) sídlí sovětské vojenské jednotky.

Musím myslit na tu starou historii z pražské Avie, a musím myslit i na Maďary a Maďarsko (ačkoli jsem přečetl všecko, co o nich vzornou češtinou sepsal Alois Jirásek), musím myslit na to všecko, protože při nejlepší vůli nemohu hodnotit kandidáty na presidentský úřad Spojených států podle jejich lyžařských výkonů, ani podle jiných měřítek, možná pozoruhodných, ale podle mého nejlepšího vědomí a svědomí zoufale ležérních a nekvalitních. Jde na mne dokonce trochu hrůza,

(Pokračování na str. 5)

Na obraně nelze šetřit

“Národní bezpečnost nelze koupit za ceny z výprodeje”, řekl americký ministr obrany Donald Rumsfeld brannému výboru senátu ve svém referátu o Fordově navrhovaném zbrojním rozpočtu na příští rok. Bylo to první vystoupení nového ministra obrany v kongresu a názory na klíčové otázky národní obrany, jež v něm vyslovil, se v podstatě shodují s názory jeho předchůdce Jamese Schlesingera. Podle amerického tisku však Rumsfeld, dobrý přítel presidenta, má v Bílém domě větší vliv nežli měl Schlesinger. V branném výboru Rumsfeld řekl, že nynější vojenská moc Spojených států sice zcela dostahuje k tomu, aby mohla čelit nynější vojenské síle Sovětů, ale varoval, že v budoucnu by se mocenská rovnováha nemohla udržet a váhy by se začaly vyklánět ve prospěch Sovětů, kdyby Spojené státy nezvýšily výdaje na obranu. Upozornil, že v posledních patnácti letech Spojené státy výdaje na o-

branu omezovaly, zatím co Sovětský svaz je zvyšoval. Rumsfeld naznačil, že Pentagon bude žádat v příštích letech o značné rozšíření flotily nejnovějších atomových ponorek typu Trident, vyzbrojených mezikontinentálními raketovými střelami. Chce jimi nahradit některé typy ponorek a také pozemní rakety typu Minuteman, které by v budoucnu mohly být zranitelné. Bude však žádat i o větší pozemní rakety a o to, aby byl dán do výroby nejpokročilejší typ dálkového bombardéru B-1. To však by, podle odhadu Pentagonu, vyžadovalo v příštích 10ti letech celkové zvýšení výdajů na obranu asi o 65 miliard dolarů. Fordův příští rozpočet počítá se sto miliardami na národní obranu. Je to sice o téměř devět miliard víc než bylo věnováno na obranu v předchozím rozpočtu, ale jen relativně, protože vlastně jde pouze o vyrovnání inflace.

Otázky národní obrany a vo-

jenské rovnováhy byly rozebrány i v dodatečných komentářích o Kissingerových jednáních v Moskvě.

“Jeden podstatný bod, o němž v Moskvě bylo dosaženo dohody, byla dosud kontroverzní definice lehkých a těžkých raketových střel”, píše Robert Keatly ve Wall Street Journal. “Obě strany

(Pokrač. na str. 3)

ANGOLSKÉ DILEMA

Poté, co se prosovětská organizace MPLA ustavila jako Angolská lidová republika, dochází tam k názorovému rozchodu mezi Sověty a Kubou. Kuba se považuje za “osvoboditelku” a chce bojovat dál, dostat se až ku hranicím s Jižní Afrikou, případně postupovat ještě dál. Ne tak Moskva. Chce teď, aby Kubánci vůbec opustili zemi a vrátili se domů, a míní, jak se zdá, se uspokojit dosaženými výsledky. Argumentuje takto: “Je třeba zdrženlivosti — v zájmu děten- te se Spojenými státy!”

ROSTE NEDŮVĚRA K MOSKVĚ

Ve Spojených státech byl publikován Harrisův nejnovější průzkum veřejného mínění o děteme. Ukazuje se, že Kissinger má dosud podporu většiny, jak pro svou celkovou politiku, tak i konkrétně pro jednání s SSSR o vzájemném omezení zbrojení, zároveň je však z Harrisových údajů také zřejmé, že veřejné mínění začíná kolísat a popularita děteme oproti loňsku značně poklesla. Američané by chtěli vidět mezinárodní roli Spojených států jakožto roli velmoci, která nastolí mír pomocí dohod a vyjednávání, ne pomocí zbraní a tudíž jsou v průzkumu z velké většiny pro to, aby se s Ruskem dále vyjednávalo. Zároveň však byli rozděleni téměř přesně na polovic v názoru, zdali bude možné dosáhnout dlouhodobých mírových dohod s SSSR. Velká většina je také teď přesvědčena, že Rusové nedostáli svým smluvním závazkům prvního kola jednání

o vzájemném omezení zbrojení, zároveň si také většina přeje rozšíření původní dohody. Rozpornost a kolísání veřejného mínění je vidět v názorech na obchod se Sověty, kde 52 procentní většina je pro další a i větší obchod se Sovětským svazem, ale téměř velká většina je proti dlouhodobým dodávkám americké pšenice do Ruska. Co však velmi zřetelně vzrostlo je celková nedůvěra k Sovětům a jejich budoucím plánům. O třetinu vzrostl proti loňsku počet těch, co myslí, že komunismus v příštích deseti letech hodlá zachvátit další země, jen jedináct procent řeklo, že Sověti plní své smluvní závazky o omezení zbrojení, a téměř padesát procent, že ne; a na otázku o možnosti dlouhodobých mírových dohod se Sověty, na níž velká většina loni odpověděla kladně, teď téměř polovina odpovídá záporně: Opravdu jednoznačné a bez pochyb se americké

veřejné mínění vyslovilo pro spolupráci se Sověty jen ve dvou sférách — v mírových jednáních na Středním východě, kde ovšem Sověti budou nutně jednou z jednajících stran v Ženevě nebo jinde, a v boji proti znečišťování atmosféry a oceánů, kde by spolupráce Sovětů byla vskutku žádoucí.

TRIUMF EXULANTA

V Hollywoodu byl na okázalé slavnosti odměněn sdružením zahraničních novinářů nejnovější americký film českého filmového režiséra Miloše Formana, jehož titul doslova přeložený z angličtiny zní “Jeden přeletěl nad kukačím hnízdem.” Film dostal šest cen, šest zlatých globusů. Tolik cen najednou nezískal v zahraničí zatím ani jediný film českého filmového režiséra. Zlatý globus hollywoodského sdružení zahraničních novinářů dostal za režii i Forman,

O ČESKOSLOVENSKU

Jsou tam? Nejsou?

Oklahomský senátor Dewey Barlett, který se právě vrátil z Angoly říká, že jsou, čs. tisk tvrdí, kdepak nejsou. Co? Kdo? Českoslovenští vojáci. Prý tvoří osádky mnoha sovětských tanků a další ruské vojenské techniky, používané prosovětskou angolskou MPLA.

Britské technické dny 76

probíhají v Národním technickém muzeu v Praze. Vedle odborných přednášek z oblasti mechanické manipulace s materiálem, automobilového průmyslu a povrchové úpravy kovů má tu propagační výstavku sedm anglických firem. Britské dny připravila londýnská obchodní a průmyslová komora s Čs. obchodní komorou v Praze.

Problémy se zeleninou

Je jí na trhu stále méně. A v menším výběru. Zemědělské podniky pěstují totiž jen takové druhy, při kterých je méně ruční práce. Není dost pracovních sil, není dost mechanizace a to hlavně pro posklizňovou úpravu zeleniny. Obtížnou situací a jak ji řešit, se má nyní zabývat vláda.

Na pivo do tučka

Na trase Praha-Olomouc se v minulých dnech přesouvalo — po silnici — jedno sovětské letadlo TU-104. Pout' vyřazeného letounu trvala pět dní. Jeho nový úkol? Od letních měsíců bude v areálu olomouckého spartakiádního stadionu sloužit jako restaurace.

Jednou větou . . .

Konec jednoho pražského hotelu: Slovan mezi Smetanovým divadlem a Hlavním nádražím byl demolován kvůli další výstavbě metra. • Otvírka nového povrchového dolu s kapacitou tři a půl milionu tun uhlí ročně byla zahájena u Chabařovic na Ústecku. • V Králově ústavu mateřství se loni narodilo dva tisíce dětí, což je rekordní počet za dobu trvání ústavu. •

Bez komentáře

Rekord v historii mezikontinentálního leteckého spojení Praha-Havana zaznamenaly v loňském roce Československé aerolinie. Na této lince přepravily 12 tisíc cestujících.

Americké listy/Evropské listy EL. Vydává a tiskne Universum Sokol Publication, Inc., 283 Oak St., Perth Amboy, N. J. 08861, U.S.A. Tel.: (201) 826-1998. Vedoucí redaktor: J. Martinek. • Redakce v Evropě: Evropské listy EL, D-6 Frankfurt/M. Postfach 70 0103, Bundesrepublik Deutschland. — Redaktor: Václav Hora. • Vychází každý týden s výjimkou dovolené. • Nevyžádané rukopisy se nevracejí. Veškerá tisková práva vyhrazena.

Nové plány ČSAV

Alespoň namátkou: určení stavby Českého masívu a Západních Karpat, což má umožnit efektivnější průzkum a využití zejména domácích ložisek nerostných surovin. V boji proti chorobám a při ochraně zdraví se uplatní vědecké podklady pro prevenci, diagnostiku a terapii zvláště závažných onemocnění, najmě virových a nádorových. (Poznámka: v šesti pětiletce bude plných devadesát procent všech hlavních úkolů čs. základního vědeckého výzkumu řešeno v rámci dvoustranné anebo mnohostranné spolupráce akademiků věd všech satelitních zemí.)

Brigádníci

odstraňují škody napáchané lednovými víchřicemi v Severočeském kraji. Ke škodám způsobeným průmyslovými exhalacemi přibýlo následkem víchřic 530 tisíc plometrů polomů, které musejí být zvládnuty v době co nejkratší. Největší počet brigádníků je z řad mládeže a pak myslivců.

Pražská novinka

Právě od výročního dne otevření nového odchodního domu Kotva (největšího Praze), mohou zákazníci, kteří přijíždějí vlastními auty, zaparkovat svá vozidla v podzemní garáži. Vejde se tam celkem 220 vozů.

Tresty za nedbalost

V Tachově skončil soud nad skupinou obžalovaných pracovníků Plzeňských pozemních staveb, jejichž nedbalostí došlo v prosinci 1973 k výbuchu plynu v sídlišti, při němž zahynulo padesát lidí. Obžalovaní byli uznáni vinnými a dostali nepodmíněné tresty od tří do pěti let.

Pražské jaro,

hudební festival, bude letos ve znamení mnoha různých hudebních výročí, ale hlavně, jak čteme v tisku o přípravách, ve znamení XV. sjezdu KSČ. Nicméně je pozváno několik významných těles a hudebníků; mají přijet Berlínští filharmonici s Herbertem von Karajanem a Leningradský symfonický (dnes Šostakovičův) orchestr s J. Těmirkanovem. Nakonec citát z RP: "Pražské jaro 1976 uvede rozsáhlý cyklus Šostakovičových symfonií, z nichž zní myšlenka komunistické budoucnosti . . ."

BÍDA ČESKÉ ŠKOLY

Naši učitelé mají stále ještě možnost solidního teoretického základu pro svou činnost. Méně na vysokých školách, více sebevzděláním s pomocí odborné literatury. Ta stále vychází a má vesměs vysokou úroveň. A sebevzdělání je konec konců to nejlepší a nejhlubší vzdělání. Proto se dnes aspoň letmo podíváme na některé poslední knihy ze Státního pedagogického nakladatelství v Praze.

Především vycházejí spisy Jana Ámose Komenského, a to hned ve dvou edicích. Jedna přináší jeho celkové dílo, druhá, kterou připravuje Jan Patočka, mezinárodně známý český filozof, přináší Komenského vybrané spisy. Další edice Pedagogického nakladatelství seznamuje v hutných monografiích s jed-

notlivými teoretiky a praktiky výchovy, jako jsou Pestalozzi, Rousseau nebo známý ředitel učitelského ústavu v Kutné Hoře G. A. Lindner, který byl Masarykovým předchůdcem na katedře filozofie pražské univerzity. Nemusí vadit, že se mezi těmito knihami objevují také monografie o sovětských teoreticích a prakticích výchovy. Naopak, lze s prospěchem srovnávat západní a sovětské pojetí, kromě toho lze sledovat, jak se sovětské ideály liší od sovětské skutečnosti. Krátce, je jen třeba číst kriticky.

Snad jedinou vadou edičního plánu Státního pedagogického nakladatelství je to, že do něho nezařazuje soudobé západní teoretické práce, čímž jenom podtrhuje svou hlavní historizující tendenci.

U Marxe a Engelse najdeme stovky zmínek o nutnosti jednoty teorie a praxe. A tu jsme u jádra dnešní bídě české školy. V teorii se probírají myšlenky Komenského, který jasně a mnohokrát vyslovil požadavek, aby vzdělání

bylo přístupné každému bez jakéhokoli omezení. V praxi se však uplatňuje zásada třídního výběru, což je v podstatě antihumanistický aplikovaný darwinismus s jeho teorií, že silnější jedinec přežívá. Zde se však neprosazuje jedinec se silnějším myšlením, nýbrž s větší mocí. Vzniká tak nový, nedemokratický a absolutistický aristokratismus, v němž bylo dřívejší "z boží milosti" nahrazeno formulí "z milosti strany". Škola, Komenského "officina humanitatis", dílna lidskosti, se degraduje na nástroj třídního boje.

Jaroslav Dresler

ČÍSLO MLUVÍ JASNĚ

Jeden britský a jeden americký odborný časopis uveřejnily základní srovnávací čísla o zemědělské produkci v USA, v západní Evropě a v Sovětském svazu . . . Ve Spojených státech a v zemích EHS se například vyrobí z 1 milionu kusů hovězího dobytka 80.000 tun masa, v Sovětském svazu jen 53.000 tun. Z jednoho milionu kusů prasat se vyrobí v zemích EHS 114.000 tun masa, ve Spojených státech 113.000 tun masa a v Sovětském svazu 52 tisíc tun.

Evropské zastoupení EL (pro redakční věci): EL-Evropské listy, Postfach 70 0103, D-6000 Frankfurt/M. 70.

Evropská administrace a expedice: Galerie Krause, Tumbelenstr. 37, CH-8330 Pfäffikon ZH.

Způsoby placení:

V NĚMECKU:

• bankovním převodem na adresu EL, Evropské listy Postfach 70 0103, Název banky: Commerzbank, D-6000 Gräfr. 85, Frankfurt/M. 90. Číslo konta: 64 00 220 — Směrovací číslo banky: 500 400

• zelenou složenkou (Zahlkarte), kterou si můžete ve Frankfurtu vyžádat nebo ohrdíte čistotou na každém pošt. úřadě v NSR. — Název konta: EL-Evropské listy — Postscheckamt Frankfurt/M. — Číslo pošt. šekového konta: 3281 90-608

• V Německu (ale také z ciziny do Německa) můžete platit červenou (nebo žlutou) poštovní poukázkou na adresu EL, Postfach 70 0103, D-6000 Frankfurt/M. 70. V tomto případě připsat na složenkou výše uvedené postscheckkonto, tedy: 3281 90-608, Postscheckamt Frankfurt/M.

Prosíme čtenáře v cizině, kteří platí do NSR, aby dávali tomuto poslednímu způsobu přednost, neboť nám ušetří vysoké bankovní poplatky.

VE ŠVÝCARSKU:

• Převodem z banky na Schweizerischer Bankverein, Fil Obstrass, 8033 Zürich s poznámkou "z. G. Americké listy P5622 "890".

Roční předplatné na 52 čísel (od r. 1976): v Německu DM 46, —, pololetně DM 23, — čtvrtletně DM 11,50. Ve Švýcarsku SFr. 50,00, pololetně SFr. 25,00, čtvrtletně SFr. 13,00. V jiných zemích v příslušném přepočtu. —

Nezapomeňte hlásit každou změnu adresy. — Ukázková čísla zdarma.

ZAJÍMATE SE O DENÍ V ČESKOSLOVENSKU? ZAJÍMÁ VÁS, CO SE DĚJE VE SVĚTĚ?

Čtete anglické, německé, francouzské nebo jiné cizojazyčné časopisy. Zjistíte, že doba, kdy věnovaly hodně místa Československu, pomalu, ale jistě mizí. Je to škoda. Ta malá země v srdci Evropy nejenže byla, ale stále je bolavým místem světa a jeho svědomí. Podrobné informace o událostech v Československu z hlediska rámce mezinárodního dění, informace lecky unikátní, které v žádném jiném tisku nenajdete, přináší pravidelně náš týdeník. Není-li vám osud bývalé vlasti lhostejný, stanete se čtenářem Amerických Listů.

Zde odstříhnete a zašlete na adresu EVROPSKÉ LISTY,

Galerie Krause, Tumbelenstr. 37, CH-8330 Pfäffikon ZH. Přihlašuji se za odběratele EL a předplatné zaplatím celoročně, pololetně, čtvrtletně. (Nehodící se škrtněte). Roční předpl. Sfr. 50,00, pololetní Sfr. 25,00, čtvrtl. Sfr. 13,00 nebo přepočten v jiné měně. Platit lze pošt. složenkou nebo šekem.

Jméno
Adresa
Podpis

Za prahem Nového roku

Kdybychom chtěli stručně charakterizovat uplynulý rok v Československu, mohli bychom jej nazvat rokem silící domácí opozice. V přílivu protestních hlasů, dopisů a výzev netvoří Československo výjimku. Dopisy československé opozice západním komunistickým stranám našly pozorný ohlas nepřímou i ve výsledcích sjezdu francouzských komunistů, kteří zasadili ortodoxním komunistům největší ránu svým odmítavým postojem k diktatuře proletariátu. Rudé právo reagovalo poučkou, že nelze označovat za socialisty ty, kteří nechťejí uzнат diktaturu proletariátu a socialistický internacionalismus. V Praze si dobře uvědomují souvislosti mezi vyloučenými čs. komunisty a západoevropským komunistickým hnutím, které mají původ v stále aktuálních následcích sovětské invaze v srpnu 1968.

Rok 1976 byl zahájen vedle vstupu do šesté pětiletky i novoročním projevem presidenta Husáka. Neřekl mnoho nového, ale souhlasil-li jeho slova s fakty, pak se všichni musíme těšit z toho, že bylo dáno do užívání 135 tisíc nových bytů, což je dle něho dosud největší přírůstek v historii. Části občanů se splnil dlouholetý sen, neboť bytová nouze se už dávno sta-

rodnění jejich majetku. Teprve v prosinci 1974 souhlasila čs. vláda se zaplacením paušálního odškodnění ve výši jedné miliardy šilinků. Poněkud trapnou záležitostí byla pro Prahu účast dalšího vládního delegáta, předsedy strany FPÖ Petera. Za nadšeného souhlasu východoevropského tisku byl Peter obviněn vedoucím židovského dokumentačního střediska ve Vídni Simonem Wiesenthalem, že příslušel, ve velmi mladém věku, k vojskům SS na ruské frontě. Došlo k velkému sporu Kreisky-Wiesenthal, který skončil Wiesenthalem rezignací. Tentokrát však Praha Wiesenthala chválila, což není bez zajímavosti. Od září 1968, kdy na tiskové konferenci odhalil, že také ve východním Německu jsou ve vládních úřadech a v tzv. lidové armádě NDR bývalí nacisté, stal se nepopulárním a byl poté obviňován ze spolupráce s nacisty. Bez ohlasu veřejnosti se v Praze odbylo obsazení cizího zastupitelství: v lednu vniklo asi 50 levicových libanonských studentů na své vel-vyslanectví, aby tak protestovali proti intervenci libanonské armády "na straně pravíčovských sil."

Hamburské divadlo čekalo až do poloviny ledna, zda se Pavel Kohout přece jen ujme inscenace své hry "Ubohý vrah." I Pavel Kohout doufal v opakování tří cest na Západ jako v roce 1975. Místo toho mu byl nabídnut dvouroční pobyt s jedním možným návratem za rok, který odmítl pod stálým dojmem, že dlouhý pobyt může znamenat vypovězení. Krejča a Milan Kundera podobné podmínky přijali. Emigrantovi se může Kohoutovo odmítnutí zdát nepochopitelné, ale všechny nové těžkosti mohou přece jen znamenat přistoupení domácího kulturního hřbitova, abychom užili citace Heinricha Bölla. Svědčí o tom nejen případ Václava Havla, ale i docela malá poznámka, že ani pražské Srncovo Černé divadlo nesmělo vystupovat v západním Berlíně, oficiálně z důvodu náhlého onemocnění.

S uspokojením lze přijmout zprávu z Prahy, že zakázání autoři nezahálají a připravují své knihy pro Západ. Jsou na štěstí kryti smlouvami o autorských právech a tak Alexandr Kliment pracuje na trilogii "Nuda v Čechách", jejíž první díl má vystavovat už na podzimním frankfurtském knižním veletrhu švýcarské nakl. Reich. Pavel Kohout připravuje dětskou knížku s vlastními fotomontážemi, a obsáhlý rukopis ukončil i Ivan Klíma; jen Ludvík Vaculík nadále pracuje stále na svém novém románě.

Celoněmecké noviny F.A.Z. nedávno napsaly, že pražský podnik zahr. obchodu Omnipol prodává sovětské zbraně

z vyřazených zásob čs. armády oběma válčícím stranám v Angole, tedy jak MPLA tak i Unita s FNLA. Pancéřová pěst RPG-7 je prodávána za 400 dolarů a 85 mm granáty v ceně 100 dolarů. Zbraně se dopravují přes Maďarsko a Jugoslávii. Rudé právo označilo tyto zprávy za vyhlášené, podle něho tzv. socialistické státy zásobují pouze MPLA. Svými nekalými obchody se staly obě pražské firmy Omnipol a Mercuria již ve světě známými.

Hlasatel Svobodné Evropy a novopečený kapitán čs. rozvědky Pavel Minařík, kdysi v letech 1964-68 pořadatel "Mikrofora" z brněnského rozhlasu se přihlásil v Praze znovu ke slovu. V Československu vždy bývalo za komunistických vládní nejoblíbenější metodou, jak zhanobit před veřejností populárního člověka, prohlásit, že vlastní devizová konta na Západě. To samé tvrdí nyní Minařík o Dubčekovi, prý má konto v Kolíně n. Rýnem.

Dle Minaříka spolupracuje se Svobodnou Evropou i Zdeněk Mlynář a Jiří Hájek — tedy lidé, jejichž protesty našly v poslední době ve světě největší odezvu, mimo jiné i u západoevropských komunistů.

Nová kampaň přináší ale výsledky. Teamu RFE — novinářům a technikům byl zakázán pobyt na zimní Olympiádě v rakouském Innsbrucku, na základě protestů z východní Evropy. Nejsou-li hry každému přístupné, neměly by se snad ani pořádat, alespoň ne tam, kde pro ně pořádající stát nedává záruku volného přístupu a pohybu. Na vyprávění dnešního režimního autora Karla Fabiána "Psi komando" — o cvičených psech pronásledujících vězně v nacistických koncentracích, stejně jako na poslední knihu ruského autora Kornilova "Bez paží a nohou" — o psech zbylých po sovětském pracovním táboře, jsem si vzpomněl při zprávě, že již podruhé v krátké době napadli psi československé Pohraniční strážě příslušníky západoněmecké hraniční ochrany, kteří je musejí zastřelit. Ve stejný den proběhla německým tiskem zpráva, že psi nikdy neútočí bez povelu a zvláště ne cvičení psi na uniformované osoby. Snad tedy zlý úmysl?

A na závěr. Lidová demokracie nás informovala o stoupajícím počtu výtržnictví a ubližování na těle v Československu, včetně 103 případů vražd v loňském roce. Např. 80% útoků na veřejné činitele je páčáno prý pod vlivem alkoholu. Ale nebývalý počet útoků na členy bezpečnosti a neustále stoupající počet trestů smrti signalizuje i celou domácí atmosféru. Beznadějnost se může vybijet v agresivitu . . .

EDUARD

Na obraně nelze šetřit . . .

(Pokrač. ze str. 1.)

se dohodly na přesných termínech. Účelem je zabránit technologickým změnám a zdokonalování dalekonosných raket, jež by umožnily například nasazovat na rakety největší velikosti větší nukleární nálože . . . " Pokud se nevykytnou nějaké nepředvídané obtíže, druhá dohoda o vzájemném omezení zbrojení by patrně byla předložena kongresu ke schválení na podzim před volbami. Kissinger říká, že Fordova vláda nehodlá oddálit eventuálně ožehavou debatu v Kongresu o ratifikaci až na dobu po listopadových volbách . . . Překvapujícím prvkem moskevských jednání byl sovětský návrh, aby v konečné verzi strategické síly byly omezeny na počet menší než ten, na němž se předběžně dohodli Brežněv s prezidentem Fordem ve Vladivostoku koncem roku 1974. Návrh ovšem byl podmíněn tím, že Američané by přijali limit na rakety, zvané Cruise Missiles a na sovětské dálkové bombardéry, navrhované Sověty, a tyto návrhy USA zatím pokládá za nepřijatelné v jejich současné podobě. Avšak: dalo to podklad k novému konečnému dojednání, podle něž by Sověti de fakto museli zmenšit svůj dosavadní počet strategických zbraní a Spojené státy by svůj počet raket a bombardérů nesměly zvětšit nad počet nyní plánovaný. Komentátoři Evans a Novak tvrdí, že Brežněv tu novou dohodu potřebuje zdaleka víc nežli Fordova vláda. "Brežněv", píše — "předstoupí 24. února před sjezd komunistické strany s nejhoršími zprávami o stavu hospodářství od druhé světové války. Prvně od německé invaze pětiletý plán nesplnil své cíle. Nejhorší to bylo v zemědělství . . . Ale také výroba spotřebních statků zůstává daleko pod plánem.

Výsledek: dlouho slibované spotřební zboží zůstává dál

ilusí." Podle názoru amerických odborníků sovětskou vládu bude nutit k omezení zbrojení prostě fakt, že je nebude možno dál financovat na současné úrovni. Brežněvovu prestiž podle nich poškodilo také, že nedosáhl svolání sjezdu evropských komunistických stran. že jugoslávská, francouzská a italská strana odmítají poslušnost a že helsinská dohoda se zdaleka neukázala být sovětským diplomatickým úspěchem. Brežněv tudíž potřebuje ukázat alespoň nějaký úspěch v něčem.

DÁREK LEONIDOVÍ

Ve dnech, kdy v Kremlu probíhá sjezd komunistické strany Sovětského svazu, přichází v Anglii do prodeje tisku brožura o dvacetitísících slov. Vydala ji komunistická strana Velké Británie a na počátku jsou slova Leonida Brežněva: "Každý spisovatel, který pomlouvá sovětskou skutečnost, zasluhuje jedinou věc: veřejné opovržení." Avšak, pokračuje brožura: "Aby veřejnost mohla vyjádřit opovržení anebo pochvalu, musí nejdříve znát dotyčné dílo . . ." — Dále se v pamfletu britských komunistů dočteme i to, že komunistická strana Velké Británie si dává za cíl "dosáhnout parlamentní většiny socialistů a komunistů" a: "vybudovat socialismus v Británii formou, která zaručí občanské svobody, pluralitu politických stran, nezávislost odborů, náboženskou svobodu a svobodu kultury, umění a vědeckého bádání." Britská komunistická strana je počtem i vlivem zcela nevýznamná. Má 29 tisíc členů a po celou jednu generaci neměla v parlamentu svého zastupce. Navíc lze předpokládat, že hlavním účelem brožury je získat určitou popularitu mezi lidmi. Avšak samotný fakt, že tato donedávna nevýrazná komunistická strana se nyní definitivně odklání od Moskvy, nemůže Brežněvovi přidat na náda-

Ferdinand Peroutka: BUDOVÁNÍ STÁTU

První a druhý svazek expedován, třetí v tisku, čtvrtý a pátý připravován pro tisk.

Objednávky: GALERIE KRAUSE, Tumbetenstrasse 37, CH-8330 Pfäffikon-ZH

Objednávám výtisků I. svazku — II. svazku.
Přikládám šek (money order) na dolarů.
Jméno
Adresa
Podpis

Cena jednotlivých svazků \$6.20 včetně pošt.
Cena všech pěti svazků \$26.00 včetně pošt.

NA LEPŠÍ K VAŠATOVÍ

la ostudou států říkajících si "lidové" a "socialistické". President v novoročním projevu nezapomněl pozdravit i občany za hranicemi, (teoreticky vzato i každého emigranta, neboť i on zde plní pracovní úkoly, které president zdůraznil a čs. úřady jej nerady zbavují příslušnosti) a také krajany. Asi měl Husák na mysli ty krajany, s nimiž se setkal na letní spartakiádě a o nichž nám dojmavé fotografie přinesl časopis Československý svět. S nelíbeným nadšením si s ním potřásala ruce na pražském Hradě řada krajanů ze spolku Beseda-Volnost z Bruselu, z Čs. kroužku v Sydney, z Krajanských novin, Sdružení a Komenského škol z Vídně, z Věku rozumu a Svobodné školy z Chicaga aj. Všechny akce se konaly v rámci "30. výročí osvobození ČSSR sovětskými vojsky" a tak škoda, že se američtí krajané "zapomněli" při besedě s předsedou Čs. ústavu zahr. Miroslavem Holubem zeptat, proč ne také vojáky americkými.

Prvně po válce přijel na návštěvu Československa v polovině února rakouský kancléř. Dlouholetou překážkou byla nevyřešená odškodnění rakouským občanům za zná-

OHROŽUJÍ MÍR V AFRICE

Konflikt v Angole nadále rozněcuje sovětsko-čínskou polemiku. Únorové číslo sovětského zahraničně-politického měsíčníku Meždunarodnaja Žizň obvinilo Peking z komplotu s imperialisty — africkou reakcí a rasistickými režimy. Podle tvrzení sovětského časopisu směřuje tento komplot k potlačení boje vlasteneckých sil v Angole za nezávislost a k narušení procesu dekolonizace. Čínský stranický orgán Žen Min Ži Pao zase shledal, že Sovětský svaz sleduje v Angole kolonialistické, expansivní cíle. Uvedl, že se v Angole podílí přímo na akcích hnutí MPLA takřka tisíc členů sovětského a přes deset tisíc kubánského vojenského personálu. Podle Pekingu směřuje tato intervence k získání odrazového můstku pro sovětské proniknutí do dalších částí Afriky a pro ovládnutí celého jižního Atlantického oceánu. Žen Min Ži Pao napsal, že Sovětská intervence v Angole ohrožuje mír na celém africkém kontinentě.

POHŘBÍVÁNÍ "FRANKISMU"

Španělský ministr vnitra Manuel Fraga Iribarne prohlásil, že není možné dlouhodobě zachovat systém, jaký dal zemi zemřelý šéf státu Franco. Podle Fragy, který zdůraznil, že mluví jen za sebe a nikoliv za určitou skupinu, potřebuje Španělsko jakousi revoluci "shora", to je rozvinutí programu politických reforem, jež zabezpečí co nejširší demokratizaci. Fraga patří k 18ti členům zvláštního výboru pro ústavní reformy. V čele tohoto výboru, ve kterém jsou zastoupeni také různí představitelé s liberální pověstí, nikoliv však příslušníci politické opozice, je ministrův předseda Carlos Arias Navarro. K jeho návrhům patří, aby dosavadní, jen zčásti volený zastupitelský orgán byl nahrazen dvou-komorovým parlamentem. Ministr vnitra Fraga označil zatím už za možné, že se všeobecné volby do nové poslancecké směrnicové skutečnosti na jaře příštího roku. Za předpokladu, že se dospěje k dohodě o ústavních reformách, by však španělští voliči měli mít příležitost hlasovat nejdříve o těchto změnách v referendu, které se předvídá na červen letošního roku.

Mezinárodní přehled

ANGLIE PROTI INFLACI

Dolní sněmovna v Londýně se vyslovila velkou většinou pro antiinflační politiku Wilsonovy vlády. Konservativci, kteří jsou v opozici, se připojili v rozhodujícím hlasování k vládnoucí labouristické straně. Padesát poslanců levého křídla této strany se zdrželo hlasování. Vláda byla tudíž zmocněna k dalšímu provádění svého programu kontroly mezd a nepřímých cen. Skutečnost, že se členové levého křídla zdrželi, vyvolala nelibost labouristických funkcionářů, odpovědných za stranickou kázeň, ale pozorovatelé v tom vidí jasný důkaz, že levé křídlo, jak jeden z nich řekl, "sice vrčí, ale v rozhodujícím okamžiku zatáhne dráčky a odpálí se". Wilsonova vláda by sice nebyla padla kdyby se levice byla padla, kdyby se levice kúm, ale její autorita obecně a ministra financí Denise Healeya zvláště by byla nalomena. Debata v Dolní sněmovně o nezaměstnanosti trvala přes šest hodin. Podle nejnovějších údajů je dnes v Británii milion 400 tisíc lidí bez práce, to je přes šest procent na křivčovatce hospodářcent pracovních sil. Ministr Healey řekl, že Británie teď ského zotavení a že by se jí mohl vymstít ukvapený přechod k reflexní politice.

MĚNĚ OBILÍ

Sovětská agentura TASS citovala ze zprávy Ústředního úřadu statistického v Moskvě o předběžných výsledcích deváté pětiletky a sdělila mimo jiné, že hrubá výroba obilí v loňském roce byla 140 milionů tun. Připomeňme, že 2. prosince loňského roku místopředseda ukrajinské vlády Grigorij Vaščenko, který je zároveň předsedou plánovacího a rozpočtového výboru Nejvyššího sovětu, řekl sovětským zákonodárcům, že průměrná roční výroba obilí v běžné pětiletce 1971-75 je o osm procent vyšší než průměrná roční výroba v pětiletce předešlé. Na základě tohoto údaje a oficiálních sovětských statistik o sklizni v letech 66 až 74 pozorovatelé tehdy vypočítali, že Sověty sklízely jen 137 milionů 200 tisíc tun obilí, což je asi o 80 milionů méně, než stanovil plán. Oficiální čísla —

zveřejněná teprve 31. ledna, je tudíž jen o 2 miliony 800 tisíc tun vyšší, než odhad z počátku prosince. Ale at' kolchozy a sovchozy sklízely 137 nebo 140 milionů tun, skutečnost je, že se vážný nedostatek obilí a krmiv už výrazně odrazil v plánu na letošní rok, který vyznačuje podstatné zpomalení hospodářského růstu. Podle oficiálních zpráv si nedostatek krmiv vynutil rozsáhlé porážky prasat, drůbeže i dobytka v mnoha oblastech Sovětského svazu. I když oficiální zpráva omlouvá debakl sovětského zemědělství "nepříznivými povětrnostními podmínkami", pravda také je, že si sovětský tisk v poslední době stěžoval na neefektivnost kolchozů a sovchozů a na to, že nezavádějí moderní výrobní metody. Dodejme, že se oficiální sovětský údaj týká takzvané "hrubé výroby". Čistá výroba, to je množství obilí, které je skutečně k použití, je značně nižší — podle odhadu západních odborníků až o 20 procent.

NÁVRH NOVÉ ALBÁNSKÉ ÚSTAVY

představuje jakousi ideologickou rukavici, hozenou Polákům, ostatním takzvaným revisionistům a jejich sovětským pánům; ale je to jakýsi soubor přísných pravidel, která mají zajistit balkánskému státě další život, až jeho churavý sedmašedesátiletý vládce Enver Hodža odejde.

Návrh ústavy dává jasně na vědomí, že obrana vlasti je nejvyšší povinností a největší ctí pro každého Albánce. Armádu mají podporovat bezpečnostní síly a útvary místní sebeobrany. Hodža je označen za vrchního velitele ozbrojených sil, předsedu rady obrany a vůdce strany. Tyto funkce bude zastávat i jeho nástupce. Ústava výslovně zakazuje albánským občanům vzdát se nepříteli nebo přijmout okupaci vlasti. Toto nezvyklé ustanovení přejala také Jugoslávie po sovětském vpádu do Československa v roce 1968. List albánské komunistické strany napsal: "Zkušenost nás učí, abychom byli bdělí a připraveni; tančíme ve vlčí tlamě". Hodža zahájil kampaň za studium svého nového svazku

projevů a článků, aby připravil Albánce na takzvané "dlouhé obležení se strany západních imperialistů a sovětských sociálnímparalistů".

Tento podrobný výčet počátku velkého sporu se Sovětským svazem v roce 1959 má ukázat jak úspěšné Albánie vzdorovala velmocí, která se jí snažila zastrašit, a že se jen hrstka albánských váhálů a slabochů přidala k Sovětům. Problém s touto verzí dějin je, že velká čistka v albánské komunistické straně z loňského léta, která nebyla dosud úředně oznámena právě tak jako podobná čistka rok předtím, ukazuje, že mnozí členové strany nesouhlasí s Hodžou. Albánský vůdce asi těžce nese, že se nepřítel, proti kterému vybojuje svou zemi politicky i vojensky, nadále tváří přítelivě a rozumně. Předseda presidia Nejvyššího sovětu Nikolaj Podgorný poslal před dvěma týdny Albánii srdečné poselství k 30. výročí komunistického převratu. Hodža nebere sovětské lichotky na vědomí, ale izolace Albánie ho patrně znepokojuje. Právě proto asi tiránská vláda tak netypicky zdvořile odmítla účastnit se balkánské konference v Aténách.

POLSKO POD TLAKEM?

Některé návrhy Varšavy na dodatky k polské ústavě zneklidnily tamní intelektuály a biskupy. Kardinál Wyszyński odsoudil tyto novoty den po jejich zveřejnění; jeho nelibost vzbudil zvláště článek, podle něhož práva občana závisí na plnění neupřesněných závazků k státu. K dalším změnám, které vyvolaly protest skupiny padesátidvátiletých právníků, spisovatelů a ekonomů, patří poukaz na polskou komunistickou stranu jako "vedoucí politickou sílu ve výstavbě socialismu" a závazek posilovat přátelství a spolupráci se Sovětským svazem a jinými socialistickými zeměmi. Všechny tyto dodatky vyjadřují nicméně politické reality v dnešním Polsku. Znepokojení mnoha Poláků lze vysvětlit především jejich obavami, že by tyto dodatky k ústavě mohly vytvořit právní základnu k dalšímu omezení beztak skromné kulturní a náboženské svobody v Polsku ne-li za Gierka, pak za režimu jeho nástupce.

Pozoruhodné je, že proti protestujícím osobám nebylo zakročeno, ale jejich kampaň má zřejmě meze. Varšavská vláda sice mezitím provedla v původním návrhu několik kosmetických úprav — vypustila například poukaz na "neochvějně přátelství se Sovětským svazem" —, ale ostatní dodatky k ústavě varšavský Sejm patrně schválí ještě v čnoru. Polské vedení nepospěchá chystat vyřádit tu

to záležitost co nejdříve už proto, aby se mu kritika nevymkla z rukou. Je však také možné, že Gierek je vystaven tlaku Sovětů i konservativnějších sousedů — Československa a východního Německa, aby viditelně přispěl ke komunistické solidaritě. Polsko se svým soukromým zemědělským sektorem a nezkracenou katolickou církví vybočuje ve východní Evropě ještě stále z řady. Vsunutím několika ideologických přijatelných hesel do nové ústavy se chce Gierek snad vyhnout podpisu takové smlouvy, kterou východní Německo podepsalo se Sov. svazem v říjnu loňského roku a která učinila ze Sovětů formální i faktické rozhodčí nad vnitřní i zahraniční politikou východního Německa.

ARGENTINA BEZ KONGRESU

Všemi prostředky bojuje prezidentka Peronová proti úsilí kongresu zbavit ji moci pro totální neschopnost a mnoho dalších vad. Poslední její krok byl chytrý: vláda odvolala všechny návrhy zákonů, o nichž měl kongres rozhodnout ve zvláštním zasedání. Tím se toto těleso najeďnou ocitlo bez programu a činnosti a podle ústavy musí obě jeho části, senát a poslancecká komora automaticky přerušit zasedání. Mají "prázdniny", až do příštího pravidelného zasedání. To se má konat v květnu. Je tu ovšem právníká smyčka: podle ústavy obě složky kongresu mohou — jestliže tak rozhodne většina, samy svolat mimořádné zasedání k projednání a řešení "záležitosti velkého národní důležitosti". Není tedy jasné, jak vynucené prázdniny kongresu dopadnou.

USA-INDIE

Indická ministerská předsedkyně Indira Gandhiová okusila moc. Utužuje kontrolu, nešetří protivníky, pořád tomu však říká demokracie, a pořád to ostatně je lepší než jinde, kde taky proklamují demokracii. Jinak, v zahraniční politice vede koráb z extrémů do extrémů, podle momentální potřeby: jednou je Indie velkou přítelkyní Sovětského svazu, jindy se citově hlásí ke Spojeným státům. Poslední dobou však se přimyká stále víc k Moskvě. Gandhiová kritizuje při všech možných příležitostech Spojenou státy. Přitom od nich nadále žádá hospodářskou pomoc. V těchto dnech její podivná politika vyvolala — konečně — americkou reakci. Vláda US. přerušila ve Washingtonu jednání o Indii o poskytnutí rozsáhlé hospodářské pomoci, jako protest proti tomu, že Spojené státy jsou Indií používány jako "kluk, kterého je třeba vyplácet, jde-li o to zalíbit se Moskvě nebo fóru Spojených národů".

FRANK HOLECEK'S

Czechoslovak Praha Restaurant and Bar

1358 FIRST AVENUE, CORNER 73rd STREET — NEW YORK

Nejmodernější zařízení a vším pohodlím vybavená restaurace. • Nejjemnější československá kuchyně včetně všech pražských specialit: pečená husa a kachna, vepřová pečeně, svíčková a zaje na smetaně a celá řada dalších specialit. • Importovaný plzeňský prazdroj na čepu. Zvláštní místnost pro soukromé spol. u příležitosti svateb, pohřbů atd. Bar otevřen od 11 dop. do 4 ráno. Restaurace otevřena od 12 dop. do 11 hod. noční každý den. "Special Luncheons" 12 Noon — 4 P. M. Monday to Saturday. • O rezervaci volejte: YU 8-3505 — RH 4-9787

Teror zleva pokračuje

Když ve třicátých letech bylo uneseno dítě manželů Lindbergových a později nalezeno usmrcené, celý svět se otřásl hrůzou z tohoto činu a podrobnosti a zprávy plnily sloupce světových deníků po dlouhé měsíce. "Velká říjnová revoluce" uvolnila vášně, které se rozlely jako jedovatí hadi po celém světě. Drsné metody nalézají snadno živnou půdu u všech nedemokratických živelů. Krvavé lázně v Tel Avivu, na mnichovské olympiádě, činy levicové skupiny Bader-Meinhoff, pumové útoky ilegální irské armády — to je jen malý výčet teroristických činů, které jsme v posledních letech spoluproživali. K tomu všemu přistoupily únosy známých i neznámých lidí, za jejichž svobodu jsou vyslovovány nejhrůznější požadavky. Od "pomsty" přes levičácké politické vydírání až ke snaze upozornit na některé dějinné skutečnosti, se kterými útočníci nesouhlasí. Místem činů byly byty, kanceláře zastupitelských úřadů, letištní haly, auta i letadla; nedávno se udál — po prvé v historii těchto činů únos vlaku s cestujícími v Holandsku.

2. prosince byl přepaden řídicí vlak na trati Groningen — Zwolle a chladnokrevně zastřelen. Sedm teroristů pocházejících z Indonézie obsadilo vlak a znemožnilo téměř čtyřem desítkám cestujících vystoupit. Při tom byl zastřelen 22-tiletý voják. Obě mrtvolky byly vyhozeny z vlaku a teprve po několikadenním jednání bylo je dovoleno z náspu tratě odnést. To již k nim ale přibyl další cestující, který byl zastřelen v otevřených dveřích zavazadlového oddílu, což zachytily televizní kamery a čočky aparátů reportérů, kteří čekali na zprávy v blízkosti přepadu. Pátý den explodoval v rukou jednoho teroristy granát, který jej vážně zranil, takže musel být spolu s dalšími dvěma cestujícími dovezen do nemocnice. Přepad vlaku zvláštním oddílem nebylo možno provést, neboť zraněný terorista udal, že vlak je plný explozivního materiálu, což se později ukázalo pravdou. Výbuchem se poškodila v celém vlaku vyhřívací souprava, takže nastala kritická situace, když teplota klesla v těch dnech na — 6° C. Tato skutečnost byla účinnější nežli dlouhá vyjednávání a tak v neděli 14.

prosince, po 290 hodinách se teroristé vzdali a opustili dobrovolně vlak. Poté bylo možno poskytnout pomoc cestujícím. Teroristé (ve věku 20-25 let) byli obžalováni z vraždy a omezování osobní svobody, za což mohou být odsouzeni v Holandsku k maximálnímu trestu, t. j. doživotnímu vězení . . .

Je pozoruhodné, že ještě nikdy nebyl napaden některý zastupitelský úřad státu východního bloku nebo některé zkomunizované země, nebyl unesen některý komunistický činitel nebo vzata jako rukojmí skupina východoevropských osob. Domnívám se, že je to hlavně ze dvou příčin: obyvatelé západního světa a lidé vyznávající demokracii jsou naučeni domáhat se svých požadavků demokratickou cestou, kterou jim umožňuje zřízení jejich zemí, a nikoli terorismem — a pak: nepřejí si žít v komunistickém ráji, o kterém píše dnes a denně tisk vládních stran za železnou oponou. Nemůžeme také ovšem přehlédnout, že zde, na Západě, nikdo tyto činy nevymýšlí a nikdo na ně nedává peníze, ani se ne snaží tímto způsobem změnit diktaturu na Východě. Nikdo také neposkytuje útlak zločincům, kteří zavraž-

dili nebo ohrožovali nevinné lidi.

Ze všech těchto skutečností i z analýzy všech zločinů tohoto druhu můžeme dedukovat, že terorismus přichází do svobodné společnosti zleva.

Bylo by jistě velmi zajímavé, jakou tirádu slov i akcí by spustil levicový tisk a levicové organizace, kdyby, dejme tomu, skupina mladých lidí ze Západu obsadila v Den Haagu, v Bonnu, v Paříži či v Londýně sovětskou ambasádu a žádala za životy těchto Ivanů na př. propuštění několika tisíc politických vězňů a Židů v Sovětském svazu z vězení nebo koncentračních táborů a jejich volný odjezd ze země, nebo třeba jen volný výjezd rodinných příslušníků z Československa za svými příbuznými na Západ. To by se komunistická mašinérie rozjela na plno a ronil by slzy kdekdo od Moskvy přes Prahu až po Washington.

Co ale opravdu zaráží jest neschopnost (nebo něco jiného?) zdejších vlád učinit tomuto terorismu radikální konec. Zavřou se teroristé a za pár měsíců jejich kamarádi unesou skupinu osob a jako výpalné musí být první teroristé propuštěni. Bylo by třeba zvážít a zavést za tyto činy trest smrti. Terorismus je terorismus a vražda je vražda a nikdo — kromě lidí, kterým tyto zločiny přicházejí vhod — nemůže ze zločinců udělat "vlásteňce". Vědomí, že pachatele čeká šibenice nebo peleton, by každopádně teroristické činy omezilo. Vědomí, že pachatele čeká pár měsíců fešáckého kriminálu a propuštění za svitu reflektorů a pozornosti televizních kamer, vraždy a únosy neomezí.

Jiří Novoveský,
Amsterdam

sko dostaly v Tichomoří do konfliktu. Plán počítal s tím, že Japonci použijí momentu překvapení a že se jim podaří prvním úderem zničit většinu tichomořské flotily Spojených států. Plán pak předpokládal postupné dobývání tichomořských ostrovů, Okinavy a Japonska. V roce 1945 jeho ukončení v terénu přivolala atomová puma.

V roce 1922 pravděpodobně nesešel v americkém senátu žádný Frank Church, jinak by totiž tento defenzivní plán byl nejspíše v roce 1925 dávno publikován tiskem.

V Portugalsku prý můžeme být až na další spokojeni. Ano? Ale neznamená zmírňování komunistického tlaku na tuto zemi jen dočasnou úlevu? Nemá se na Portugalsko pro jistotu rychle zapomenout proto, aby se dokázalo, že spolupráce (národní fronta — détente) komunistů a socialistů je možná? Přinejmenším ve Francii a Itálii se to má dokázat, zapomeňme na čerstvé zkušenosti z Portugálie, a až to nevyjde v těchto zemích, tak jako to nevyšlo v Československu, bude přece vždycky dost času vzít i situaci v Portugalsku tak, řečeno hákem. Neboť nikdo přece nepomůže prozápadní straně (mohlo by to být příčinou nedozrnlých následků, praví se nám). Tak jako jim nikdo nepomohl v Libanonu, v Angole. Mohly by kubánské jednotky intervenovat v Angole, kdyby bylo té prozápadní straně na Kubě bývalo dovoleno, aby se vypořádala s Castrem? To by ovšem byly pravděpodobně dozrnlé následky.

Nemá dnešní situace v Angole možnost přerůst v rasové střetnutí proti Jihoafrické republice? Neezistuje možnost přenést takové střetnutí i na

území Spojených států . . ? Jenže nic z toho by nás pravděpodobně neznepokojovalo samo o sobě tolik, kdyby současná politická scéna Spojených států nebyla poznamenána odchodem politiků, kteří byli nápadní tím, že chtěli vidět a viděli některé problémy. Kteří o nich dokonce mluvili, ačkoli máme volební rok a détente. Viděli pravděpodobně dál než do listopadového volebního termínu. Tak jako viděl podplukovník od marínů roku 1922 až k Pearl Harboru. Kdyby se tak nápadně nevnucovalo pomýšlení, že zůstávají lidé ležérní a nekulatí. Lidé, působící proti vypočítanému a efektivnímu ruskému tlaku na zeměkouli jako ten dávný tajemník proti personě táborového křiklouna Václava Kopeckého.

Temná Rus. Václavu Kopeckému tam dokonce za války nedali ani potravinové listky. Žil z toho, co posbíral při recepcích do aktovky a z toho, co mu z hubených vlastních přidělů mohla přenechat čs. vojenská mise.

Temná Rus. Velmi temná — mnohem víc než kanton Uri. Ale věděla, která si počínat v Libanonu a která si počínat v Angole, věděla to už dávno, zatím co ještě v lednu 1976 jednalo se v Americkém senátu o to, aby byla zrušena komise pro vyšetřování kubánské podvratné činnosti, — protože za jedenáct či kolik let její existence prý nebyly předloženy žádné přesvědčivé důkazy o takové činnosti . . .

Lidé, kteří o takové činnosti věděli, nám odešli do soukromí. Nebylo o nich známo jak lyžují, ani nedokázali domluvit mír ve Vietnamu, či ten velký kšeft s obilím.

Jakýpak osud?
Konec starého příběhu.

STARÝ PŘÍBĚH . . .

(Dokončení se str. 1)

nechávali se vše v Americe jen a jen na geniu loci, a americkému voliči — a naději světa zůstává jen cosi, co vypadá na politiku a politiky spíše průměrné. Toto připadání by nebylo tak hořké a kruté, kdyby v týmech zůstávali lidé chytrí a kvalitní. Jsme však opětovně svědky toho, že právě takoví lidé jsou veřejného života a vlivu na něj vzdalováni. A že tito chytrí, vzdělání a kvalitní byli také těmi, kdo z nějakých důvodů vzbudili ruskou nelibost.

Máme se oprostit věci československých, ale nevyloučila jedna z čs. nekomunistických stran ještě před únorem dva své poslance za to, že vzbudili nelibost otců Národní fronty?

Komunismus nebyl na světě nikdy tak aktivní a nikdy nezískával tolik a tak rychle, ja-

ko v posledních letech. Byli lidé, které to znepokojovalo. Opustili své ministerstva, opustili své diplomatické posty, na příklad v OSN. Byli to jedni, o kterých bylo známo, že neberou své poslání v politice a své poslání politiků ležérně.

Jakýpak asi byl pozdější osud onoho místního tajemníka strany Národně-socialistické, na kterém zůstalo, aby samojediný vzdoroval autoritativnímu vodopádu sprostot? Tak jako samotinké vzdorovalo na podzim 1956 Maďarsko. Tak jako si se slovy o vzdoru vesele pohrálo Československo.

Konec starého příběhu?

Jaký bude osud země, která stává svůj osud na dohodě s násilím? Jaký bude osud země, která se chce dohodnout s něčím, co ani v době nejhlubšího détente nepřestalo hlásat nutnost zničení politické

kého systému a hospodářské struktury, které tu zemi přivedly za 200 let k jakési velikosti? Bude to ještě vůbec osud?

Dokonce i v tomto listě existuje rubrika Temná Rus. Rusáci, vydechne ten či onen s důkladnou dávkou pejorativní intonace. Rus je jistě obecně temnější než případy čarodějnictví a vymítání ďabla ve švýcarském kantonu Uri, ale je to temnota sofistikovaná a důsledná v soutěži o budoucnost světa. Existuje snad něco, co by těm Rusákům nevyšlo? Pohledte na růst Ruska jen za posledních deset let, za blahovolné spolupráce a pomoci nekvalitních politiků zbytku světa.

V roce 1922 vypracoval podplukovník americké námořní péchoty Earl Ellis plán invazních akcí proti Japonsku. Stalo se tak pro případ, že by se Spojené státy a Japon-

TUZEX zasíláme
bezpečně a rychle

NEODKLÁDEJTE . . .

TUZEX-ové poukázky jsou nejlepším prostředkem jak potěšit příbuzné ve staré vlasti.

Již 50 let cestovní služby

vám zajistí bezstarostné a radostné cestování do Československa.

Nové snížené ceny na 22 až 45 dnů

NY — Praha — NY	\$ 432.00
NY — Brno — NY	\$ 450.00
NY — Plzeň — NY	\$ 472.00
NY — Bratislava — NY	\$ 440.00
NY — Košice — NY	\$ 483.00
NY — Poprad — NY	\$ 479.00

Plus \$3.— U. S. daň

Tyto ceny jsou v platnosti od 1. listopadu do konce března. Mimo výše uvedených cen jsou ještě nižší — takzvané APEX-ceny. Informujte se u nás.

Chcete-li umožnit návštěvu příbuzného do USA, navštivte TATRU pro informace anebo napište.

Pro jistotu vždy jen

TATRA TRAVEL BUREAU, Inc.

1465 SECOND AVENUE • NEW YORK, N. Y. 10021
(pri 76. ulici) Tel. RE 7-5972 — RH 4-6185

SPORT

• Nový světový rekord v běhu žen na 4 x 200 m vytvořila štafeta Austrálie ve složení Robertsonová, Wilsonová, Jowettová a Boyleová časem 1:32,6 min.

• Ve čtvrtfinále tenis. mistrovství USA ve filadelfské hale prohrál Kodeš se Švédem Borgem 6:7 a 0:6. Po prvním, celkem vyrovnaném setu Kodex odpadl a nenalezl proti přesným úderům soupeře zbraň. Ve finále však Borg prohrál s Connorem 6:7, 4:6 a 0:6. Je to již čtvrté vítězství Connora nad Borgem z pěti vzájemných utkání.

• V odvetě na bratislavském ledě remizovalo čs. hokej. mužstvo do 23 let se SSSR B 5:5. První zápas vyhrál čs. tým 7:2.

• Americká rychlobruslařská sprinterka Sheila Youngová (26) vytvořila nový svět. rekord na 500 m časem 40,91 vt. a vymazala tak starý rekord sovět. Rusky Tatjany Averiny, který byl o 0,83 vt. horší.

• Enfant terrible světového tenisu, Ilie Nastase, si přivodil svým chováním další potíže. Na turnaji v Baltimore hrál zápas s Haralodem Solomonem, který je židovského původu. V průběhu utkání Nastase Solomonova urážel protizidovskými hesly a průpovídkami. Rada města Baltimore požádala americkou tenis. federaci, aby Nastaseho disciplinárně potrestala.

• Terry Kubicka, krasobruslařský mistr USA skáče jako jediný amatér na světě na závěr své volné jízdy salto vpřed. Zda předvede salto i na ZOH v Innsbrucku závisí na Mezinárodní krasobruslařské federaci, která považuje salto za nebezpečný sport. výkon a pravděpodobně Kubickovi zakáže jeho provedení, pokud by nechtěl být diskvalifikován. Čs. tisk se samozřejmě postavil za MKF a snaží se Kubickův výkon diskreditovat tvrzením, že si chce provedením salta před olympiádou publikem otevřít cestu do profitažora. Jak známo, patří salto vpřed k normálním cvikům téměř každého profesionála u lední revue. Kdyby ale nějaký sovět. krasobruslař X-ov jezdil celých pět minut volnou jízdu po hlavě a opíral se o led ušima a MFK by si snad dovolila zapochybovat o sport. hodnotě tohoto výkonu, nebraly by komunistické protesty konce.

• Brazílie zvítězila v olympijském kvalifikačním turnaji v Recife, když porazila Argentinu 2:0 (1:0). Do Montrealu postupuje i druhá Uruguay, i když remizovala s Kolumbií 2:2.

• Fr. Veselý, pravé křídlo pražské Slavie dostal za dosud 30 sehraných mezistátních utkání v drezu čs. národního týmu stříbrný odznak. Výbor Slavie při této příležitosti konstatoval, že má v pokladně schodek 200 tisíc Kčs, že i přes podzimní ligové úspěchy klesla návštěvnost na průměr necelých 11 tisíc diváků a že hráčům je v Edenu k dispozici nejhůře vybavený stadión v čs. lize. Nový stadión se začne stavět až 1980.

• Čs. národní tým kopané skončil svůj neslavný zájezd do Holandska a Belgie. V Papendrechtu zvítězil 6:0 6:0, v Tilburgu 5:1. Celková bilance šesti přípravných zápasů byla pro nejlepší evropské mužstvo v kopané za rok 1975 dost špatná: 4 vítězství a dvě porážky. Vyraznější brankové výsledky se dostavily jen v zápasech se slabšími soupeři. Uvidíme, jak to dopadne proti Skotsku a Walesu.

• Čs. házenkáři porazili v přátelském zápase Švýcarsko 24:15, v utkání olymp. kvalifikace zvítězili v Neapoli nad Itálií 21:7 (9:4). V prvním střetnutí na domácí půdě zvítězil čs. tým 29:10. Rozhodující utkáním ve skupině bude odvetné střetnutí Československo-Švédsko.

• Na mezinárodním turnaji házenkářek v Chebu porazily čs. házenkářky Polky 21:15, Maďarsko remizovalo s NDR 11:11 a SSSR zvítězil nad Bulharkami 23:16.

• Již podruhé zlepšil Američan Dan Ripley (22) svět. halový rekord ve skoku o tyči, tentokrát v Los Angeles výkonem 5,54 m (poprvé 9. 1. 76 v College Park — 5,52 m). Ze svého výkonu se však Ripley dlouho neradoval. Ve Varšavě vytvořil Polák Tadeusz Słusarski nový svět. halový rekord výkonem 5,56 m.

W. Š

OLYMPIA 1976

Lední hokej: Československo-Finsko 2:1, SSSR-USA 6:2 NSR-Polsko 7:4, Československo-USA 5:0, SSSR-Polsko 16:1, NSR-Finsko 3:5, Československo v Polsko 7:1, SSSR-NSR 7:3, USA-Finsko 5:4. **Krasobruslení:** Sportovní dvojice: 1. Rodinová-Zajcev, 2. Kermererová-Osterreich, 3. Grossová-Kagelmann, 13. sourozenci Spiegelovi (ČS).

Tance na ledě: 1. Pochomovová-Gorškov, 2. Mojsejevová-Miněnkov, 3. O'Connorová-Mills (USA).

Rychlobruslení: 500 m ženy: 1. Youngová (USA) 42,76 vt., 2. Priestnerová (Kan.) 43, 12 vt., 3. Averinová (SSSR) 43,17 vt.

1000 m ženy: 1. Averinová (SSSR) 1:28, 43 min., 2. Poulos (USA) 1:28,57, Youngová (USA) 1:29,14.

1500 m ženy: 1. Štěpánská (SSSR) 2:16,58 min., 2. Youngová (USA) 2:17,06, 3. Averinová (SSSR) 2:17,96

3000 m ženy: 1. Averinová (SSSR) 4:45,19 min., 2. Mitscherlichová (NDR) 4:45,23, 3. Korsmiová (Nor.) 4:45, 24

500 m muži: 1. Kulikov (SSSR) 39, 17, vt., 2. Muratov (SSSR) 39,25, Immerfall (USA) 39,54.

Saně: Jednotlivci-ženy: 1. Schumannová (NDR), 2. Demšitnorová (NSR), 3. Rühroldová (NDR), 10. Spálená (ČS)

muži: 1. Günther (NDR), 2. Brandner-Schwarm (NSR), 3. Schmidvojice-muži: 1. Rinn-Hahn (NDR), 2. Brandner-Schwarm (NSR) — 3. Schmid-Schwarz (NDR), 6. Zeman-Resl (ČS)

Lyžování: Sev. kombinace: 1. Wehling (NDR), Hettich (NSR), Winkler (NDR) Skoky na lyžích: 70 m: 1. Aschenbach (NDR), Danneberg (NDR), Schnabel (Rak.), 4. Balcar (ČS).

Sjezd-muži: 1. Klammer (Rak) 1:45,73 min., 2. Russi (Švýc.) — 0,33 vt., 3. Plank (It.) — 0, 66 vt., 33. Zeman (ČS) — 5,54 vt., 40. Sochor (ČS) — 7,75 Sjezd-ženy: 1. R. Mittermaier (NSR) 1:46, 16 min., 2. Tot-schnig (Rak.) 1:46,68 min., 3. Nelson (USA) 1:47,50 min.

5 km běh-ženy: 1. Takalo (Fin.), 2. Smetaninová, 3. Baldyševová (SSSR) 10 km běh-ženy: 1. Smetaninová, 2. Takalo (Fin.), Kulakovová (SSR) 15km běh-muži: 1. Bajukov (SSSR), 2. Bělajev, 3. Koivisto (Fin.) 30 km běh-muži: 1. Saveljev (SSSR), 2. Koch (USA), 3. Garatin (SSSR) O-bří slabom-muži: 1. Hemmi (Švýc.) 3:26,97 min., 2. Good (Švýc.) 3:27,17, 3. Stenmark (Švéd.) 3:27,41, 11. Sochor (ČS) 3:33,53.

Dvojbohy: muži: 1. Nehmer-Germeshausen (NDR), 2. Zimmerer-Schumann (NSR), 3. Schärer-Benz (Švýc.), 17. Paulát-Súra (ČS).

Biathlon: Jednotlivci-20k m: 1. Kruglov (SSSR), 2. Ikola (Fin.), Jelizarov (SSSR), 17. Kříž (ČS), 24. Žižka (ČS)

Medaile — 10. 2. 1976: SSSR 10-4-6, NDR 6-4-3, NSR 1-4-1, USA 1-3-4, Finsko 1-2-1, Švýcarsko 1-2-, Rakousko 1-1-2, Kanada 0-1-0, Itálie 0-0-1, Norsko 0-0-1, Švédsko 0-0-1

Poznámka: Sovětský svaz vnesl do sportu prvky politického profesionalizmu a partajní nadřazenosti; touha po reklamních senzaciž žene průmysl, vyrábějící sport. potřeby stále kupředu a vymýšlí nové obleky, helmy, nové tvary lyží, nové materiály skluznic, a lékařská věda se přidala k celému tomu sportovnímu podvodu novým způsobem dopingu. MOV nařídil, aby

Zpravodajství AL/EL z Innsbrucku

Závody v běhu na lyžích a ve skoku se konají v Seefeldu, asi 18 kilometrů nad Innsbruckem.

Za favority v běhu na 30 kilometrů mužů byli považováni Rusové, Východní Němci a Skandinávci. Trenér US týmu Marty Hall nasadil do první skupiny svého nejlepšího běžce Billa Kocha. Normálně se předpokládá, že první běžci mírají pomalejší stopu, ale Marty vsadil na kartu, že ráno v 9 hodin zmrzlý prašan bude rychlý. Měl startovní číslo 7 a jeden z favoritů, Fin Miesto, startoval jako číslo 2, dvě a půl minuty před ním. Prvních 10 kilometrů byly obtížné kopce, ale Bill získal na Mietovi dobrou minutu. Dva Rusové měli rychlejší čas na 10 km, ale Norové, Švédové a Češi jeli pomaleji. Bill jel posledních 7 km jako blesk a když projel za našeho jásootu cílem, ukázala elektronická tabule "USA" na prvním místě! Nyní šlo o to, jak dlouho se Bill udrží na prvním místě. Měl totiž startovní číslo tak nízké, že bylo nutno čekat, až dojedou ostatní "esa". Obávali jsme se Rusa Ivana Garanina, který měl startovní číslo 14, ale ten projel cílem 8 vteřin za Bilem. Druhý Rus, číslo 35, Sergej Saveljev, byl jediný, který měl lepší čas a tak elektronická tabule nakonec ukázala Billa na druhém místě a Amerika tak získala první olympijskou medaili v běhu na lyžích.

Skandinávci byli konečně poraženi, nejlepší Fin Miesto byl čtvrtý, vedoucí Nor Martinsen dokonce až devátý a nejlepší Čech, Milan Jarý, dokonce jen šestadvacátý.

Mladý dvacetiletý Američan dokázal, že v nordických lyžařských disciplínách jde Amerika nahoru.

Pro mne to byl nezapomenutelný okamžik. Před sedmi léty přijel do Mount Beacon u West Pointu ve státě New York hubený 13-letý kluk a jel svůj první závod na starých dřevěných lyžích, které jeho otec seřízil, aby nebyly tak široké a těžké. A svůj první závod na 2 1/2 kilometru vyhrál s náskokem 400 metrů. Když jsem mu předával zlatou medaili za vítězství, nabádal jsem jeho otce, aby klukovi koupil pořádné běžky a nechal ho trénovat v kopcích u Guilford, Vermont, kde bydlí. Od té doby jsem Billa sledoval na mnohých juniorských závodech a viděl jeho pokrok. Ale až zde na Olympiádě v Rakousku Bill dokázal, co tvrdý trénink a silná vůle dokáže. Jsem si jist, že po několika let bude Bill nejlepším nordickým lyžařem světa a jeho úspěch pozvedne úroveň celého amerického závodního lyžařství!

O LYŽAŘSKÉ ELITĚ

Ve Skandinávii a ve střední Evropě za nejlepšího lyžaře je pokládán vítěz v závodech sdruženém. Závod sdružený se skládá z běhu na lyžích na 15 km a skoku na 70-ti metrovém můstku.

Je velmi obtížné dát dohromady obě disciplíny. Obvykle dobrý běžec neumí skákat a dobrý skokan nemá sílu a vytrvalost potřebnou k běhu. Proto jsou sdruženáři počítáni za elitu. Velkým problémem pro sdruženáře je trénink. Vtipem je nalézt rovnováhu mezi oběma disciplínami.

U nás v Americe je, jak se říká, nouze o dobré sdruženáře. Ale východní oblast amerického Lyžařského Svazu vede po posledních pět let intenzivní program pro sdruženáře a tak dva ze tří amerických reprezentantů zde v Innsbrucku jsou mladí hoši v Vermontu, 19ti letý Jim Galanes a 20ti letý Walter Malmquist.

Jim Galanes vyhrál letos v lednu mistrovství Ameriky a je naší největší nadějí do budoucna. Před dvěma lety jsem ho vzal na zdokonalení jeho skoku sem do Rakouska ke světově známému skokanskému trenéru Sepp Bradloví, a Jim původně jen běžec, zde na olympiádě měl dobré dva skoly, 71 a 73 mtrů, a skončil ve skoku s 184. body na 16. místě v těžké konkurenci. Dva dni poté získal 197 bodů v běhu na 15 kilometrů a umístil se celkově, jako nejmladší účastník na druhém 17. místě. Bodově je to nejlepší americký výsledek v závodech sdruženém a znamená, že v budoucnu budeme i v tomto sportu mít naději na olympijskou medaili.

Jim má velkou šanci vyhrát mistrovství Evropy juniorů do 20ti let, které se bude konat koncem února v Tatrách. Záleží to ovšem na tom, zda dostane včas československé vízum a zda Americký Lyžařský Svaz se rozhodne jeho účast platit. Jestliže se nedostane do Tater, bude Jim určitě startovat v Holmenkollen v Norsku a bojovat o zlatý pohár norského krále, největšího lyžařskou trofej ve Skandinávii. Šéf amerického nordického mužstva, Johny Bower, před šesti lety tu trofej již získal, jako jediný Američan a neskandinávec.

MILOŠ B. VOBORIL

se prostudoval nový lékařský systém doping sportovců, prostřednictvím transfuze krve! Podle zpráv přednesených na zasedání MOV, vykoušeli lékaři na některých sportovcích transfuzi krve, kterou jim odtáhli během tréninku a vrátili zpět krátce před závody obohacenou o kyslík. Podle teorie autorů této metody, dává zvýše-

ný obsah kyslíku sportovcům větší síly. Předseda lékařské komise MOV Alexandre de Meroda přiznal, že neexistuje žádná metoda, která by použití transfuze zjistila. Řekl, že tento doping může vést k vážným srdečním poruchám a hepatickým trombózám. A tak tedy — ať žije olympiáda!

W. Š.

Telegraficky ze světa

Zahraniční ministr USA Henry Kissinger je na cestě po šesti jihoafrických zemích za účelem zajištění větší hospodářské spolupráce obou Amerik. • Francie jako první ze západních zemí navázala diplomatické styky s prosovětskou MPLA, která se vyhlásila Angolskou lidovou republikou. • Počet obyvatel Jihoafrické republiky činí 24,946.000, z čehož je 4,158.000 bělochů. • V Jižním Vietnamu probíhá sčítání lidu, jako příprava pro dubnové volby do celovietnamského národního shromáždění; Již. Vietnam má prý asi 22 milionů obyvatel. • "Trupcodník": palestiniští teroristé svolali do Bruselu na třetí týden v únoru takzvanou protisionistickou konferenci. V téže době tam zasedá sionistický kongres. • Zemětřesení v tomto století si v různých částech světa vyžádala nejméně 650.000 obětí, podle oficiálních hlášení vlád. Nic se neví o důsledcích velkých zemětřesení v Číně v letech 1966, 1970, 1973, 1974 a 1975. • Začala každoroční velitelská štábní cvičení ozbrojených sil NATO v Kolsaasu nedaleko norského hlavního města Oslo, kódově označovaná jako Vikingův štít. • Bilance pouličních bojů v Bejrútu: dvanáct tisíc mrtvých a škody za 800 milionů dolarů. Libanon se zdá být teď konečně po bouři. • V Bangladéši byla zatčena skupina veřejných činitelů a obviněna z ohrožování bezpečnosti a veřejného pořádku země. • Po nezdařeném pokusu o převrat v Nigerii, při kterém byl zavražděn prezident vojenské vlády generál Muhammed, je v zemi klid.

NOVOROČNÍ ANKETA . . .

Jak bývá v mnohých novinách zvykem, uspořádaly také Americké a Evropské listy svou novoroční anketu. Naše evropská redakce se obrátila na různé osobnosti českého nebo slovenského původu žijící v západních zemích se třemi otázkami.

Otázky zněly:

1. Hodnotíte život v emigraci v — exilu jako kladné období Vašeho života nebo jen jako nucený a dočasný pobyt? Co by měl podle Vás emigrant především dělat, aby totalitní režimy nezískávaly ve světě převahu?
2. Jak se bude, podle Vás, asi vyvíjet světová politika a tím také události v Československu, dejme tomu do r. 2000?
3. Abychom nezapomněli na uplynulý rok 1975. Co Vás v tomto roce nejvíce překvapilo?

**BLAŽEJ VILÍM, býv. generální tajemník
Čs. sociální demokracie, Londýn**

1) Každé období svého života považuji za "kladné". Dokonce i těch pět let v nacistických kriminálech. V jejich knihovnách zůstala celá německá klasická filosofie, které se nacisté při čistkách nedotkli. Věděli proč. Mohl jsem se tak — ve společné cele se 16 odsouzenými vrahy — zabývat Kantovýmí kategoriemi čistého rozumu a jeho otázkou: Co je to člověk? Kdo neodešel z domova jenom proto, aby se v úplné svobodě mohl věnovat výlučně sběratelství centiků, pfeniků nebo rapiků a je politickým exulantem, považuje pobyt v cizině za dočasný až do posledního dechu.

Po první světové válce Masarykův výrok, že problém československý je problém světový a všelidský, se zdál mlhavý. Dnes víme, jak je osud Československa spjat s problematikou celé Evropy a celého světa. To musí mít na paměti politický exulant při své činnosti. Nestačí jen združovat se k společnému křiku, že v Československu máme nejpoměrnější režim na světě. To je všeobecně známo — dokonce i v Moskvě. Nerozčilovat se nad tím, že svět nečeká na rady exulantů, ať se jmenují jakkoliv, třeba Solženicyn. Nevyhrožovat světu, že ho čeká náš osud, protože bychom se dělali směšnými. Uvědomit si, že již od padesátých let je pro budoucnost Československa důležitější to, co se děje v Moskvě a nikoliv to, co se děje ve Washingtonu.

Zůstáváme součástí národa bez ohledu na to, co tvrdí kolaboranti v Praze. Máme nejenom právo, ale i povinnost uvažovat a mluvit o tom, jak má vypadat náš stát po odstranění komunistické diktatury. Uvažovat o tom, v jakém světě a jaké Československo bude v budoucnosti. Sen o krásné zemi, ve které si jednou každý bude zpívat tak, jak mu zobák narost i když mu narost nakřivo, již nestačí. K tomu ovšem je třeba, aby náš exulant se stal svobodným světoobčanem, který se nenechá oblafnout žádnou propagandou komunistickou i nekomunistickou a snaží se pochopit všechny problémy světa —

včetně svých, vlastním rozumem. Aby v zdánlivém chaosu světa hledal směr vývoje, který ovlivní osud naší země s vědomím, že není ideologie, která by obstála zkoušku prubířského kamene rozumu a životní praxe.

2) Je pravděpodobné, že v posledním čtvrtstoletí bude učiněno rozhodnutí o osudu naší civilizace: zdali nesmírné zdroje energie objevené člověkem budou použity k zničení naší planety nebo k blahobytu celého lidstva. Rozhodnutí není odvislé od vzájemného poměru mezi t. zv. Východem a Západem a bude učiněno v Asii.

Obavy rozumných a naděje bláznů, že studená válka může vyústit v ozbrojený konflikt a třetí válku se nesplnila. Politicky myslícím lidem to mohlo být jasné již dávno, přesně řečeno od dubna 1949. Dnes dokonce víme, že po takové válce by bylo bohužel po všech starostech a že by také nebylo nikoho a nic, co by mohlo být osvobozeno. Kdo není šílenec, aby volal svět do takové války, musí uvítat všeobecné poznání, že válka již není politickým prostředkem, i důsledky — které z tohoto poznání vyplývají a projevují se v nynější mezinárodní politice. Pokusy o levnější udržení míru budou pokračovat a mohou připravit půdu pro vytvoření zájmové jednoty světa.

Zásluhou Sovětů a jejich politiky bude pokračovat rozklad světového komunistického hnutí, který již dnes dokazuje, že Leninova světová revoluce je světový nesmysl. Dvě jediné významné komunistické strany ve svobodném světě, italská a francouzská, již formálně odložily Lenina na smetiště dějin a hlásí se k politice — radikálního ozdravení kapitalistického systému! Podobnou cestou jdou ostatní evropské komunistické strany. Všechny se hlásí k pluralitní demokracii a přecházejí k otevřené kritice dnešního režimu v Sovětském svazu.

Nebezpečí nové světové války dnes nehrozí z Evropy, ale z Asie. Naděje, že válka Sovětského svazu s Čínou mohla by vyřešit problém východní Evropy je oprávněná.

Je ovšem těžko si představit, že takový konflikt by mohl zůstat bez strašných důsledků pro ostatní svět, při použití jaderných zbraní na obou stranách. Pro Čínu jsou Sověty vetřelci v Asii, kteří — jak víme od Chruščeva odmítli, aby Čína zalidnila asijskou část Sovětského svazu dobrovolně. Tak vznikl t. zv. ideologický spor. Číně jde o "lebensraum" v Asii. Je jedinou komunistickou stranou na světě, která zůstává věrna dědictví Lenina a praxi jeho žáka Stalina. Proč potom odsuzovala okupaci Čes-

koslovenska, která měla potlačit kacířství čsl. komunistů, když pochopitelně schvalovala 12 let před tím rozšíření Budapeště? Klasický příklad, kde hledat skutečné pohnutky za propagandou. Vědomí, že Čína je jednou zemí na světě, která se nebojí nukleární války a dokonce se na ni připravuje, brání optimistickému závěru, že při všech obtížích i sporech bude svět do konce století žít v poměrném míru. 3) Nic. Ani to, že se Sověty dočkaly v Baltickém moři svého Potěmkina.

**VÁCLAV VYTVAR, hudební skladatel,
Amsterdam**

1) Život v exilu hodnotím jako nejpozitivnější období svého života a lituji, že jsem se k emigraci neodhodlal již v roce 1948. Ač je to těžké, snažím se v okruhu svých holandských přátel podat objektivní svědectví o životě za železnou oponou. Soudím, že je to jediná možnost, jak zdejší společnost varovat před totalitárními systémy všeho druhu.

2) Poznal jsem před několika dny osobně Vladimíra Maximova, který má na další vývoj v SSSR vcelku shodný

názor s Andrejem Amalrikem, a byl bych rád, kdyby jejich prognóza vyšla.

3) Nemile mne překvapilo vystoupení Oty Filipa na stránkách Frankfurter Allgemeine Zeitung (polemika s Ludkem Pachmanem), a mile jejich vzájemné smíření, jehož jsem byl svědkem. Mimoto si nesmírně vážím vydání knihy P. Eisnera "Chrámy i tvrz" a českého samizdatu Edice Petlice. Na rozdíl od negativních odsudků považuji vydání knihy Bohdana Chudoby "Jindy a nyní" za velmi pozitivní.

DOBŘÁ VĚC SE PODAŘILA

Dnešním číslem končíme otiskování Novoroční ankety, ve které se soustředily názory našich čtenářů-exulantů, hlav-

ně na dnešní politický vývoj ve světě, na situaci doma a na povinnosti, které náš politický exil ve světě má. Po-

Pozornost, která i nás potěšila

Byla to slavnost, kterou lze zažít jen jednou za život a na niž nelze zapomenout nikdy . . . Když se v malém bytě české exulantky paní Heleny Černé ozval telefon se sdělením, že se má dostavit do budovy Federálního soudu v Brooklynu, rozplakala se. Byly to však slzy radosti: paní Černá, dcera slavného československého politika Masarykovy éry Antonína Švehly a vdova po někdejším československém ministru Josefu Černém se totiž dozvěděla, že se v nejbližších dnech stane americkou občankou.

Na Federálním soudě ji čekalo nejenom slavnostní udělení amerického státního občanství, ale i překvapení v podobě reportéra a fotografa z newyorských novin Daily News. O svých pocitech paní Černá novinářům řekla: "Od roku 1938 žije naše země stále pod cizí nadvládou. Nejdrív přišli nacisti, potom Rusové . . . Život v Americe pro mne znamená život ve svobodné zemi. Můžete se svobodně vyjadřovat a žít, kdekoli chcete. Nemusíte se

kládat za svoji povinnost ukončení její několika slovy doprovodit.

Anketa splnila mnohem víc, než bylo od ní očekáváno. Jak po stránce účasti, tak i kvalitní diskuse. Průměrný věk účastníků, mezi nimiž se našli spisovatelé, novináři, kulturní pracovníci, technici, lékaři, studenti, duchovní, politikové a sociologové, byl 46 let. Pouze u třech účastníků nebylo uvedeno povolání. Až na jednoho — vesměs příslušníci exulantské vlny z roku 1968, fakt, který nás ze vše-

**PODPORUJTE
ČESKOU
NÁRODNÍ
ŠKOLU**

ho nejvíce potěšil. V názorech převážně části účastníků ankety převládal realismus a skepticismus, což již samo o sobě je také velký klad.

Anketa samotná byla slibným začátkem o soustředění se co největšího počtu realisticky myslících hlav kolem našeho společného problému politických exulantů, a v rámci diskuse hledajícího společného jmenovatele pro naši práci ve prospěch domova. První krok byl tedy úspěšný, více ale bude nyní ještě záležet na krocích dalších. V našich snáhách o soustředění našich sil budeme na stránkách AL/EL pokračovat a věříme, že nebudeme sami.

Všem účastníkům za účast a hodnotnou diskusi děkujeme — nezapomeňme ale, že byl učiněn pouze první krok, že dlouhá řada dalších, aby účel byl splněn — musí ještě následovat!

VYDAVATELSTVO

Paní Helena Černá skládá do rukou soudce Edwarda Rhatigana přísahu pro americké občanství.

bát, že vás v noci někdo vzbudí a odtáhne na policejní stanici . . . To, že se stáváme americkou občankou je pro mne velkou ctí. Od roku 1949, kdy jsme sem přijeli jako političtí uprchlíci, jsem měla pořád pocit, že jsem člověk bez vlasti. Ted' cítím, že mám domov — protože v

Americe jsem doma . . ." Celá česká krajanská a exulantská obec, její přátelé a jmenovitě Americké listy paní Heleně Černé ke splnění jejího životního snu srdečně blahopřejí: ať ve svém staronovém domově, v Americe prožije ještě hodně klidných let.

AMERIKO, AMERIKO...

STUDENÁ VÁLKA V NEW YORKU

Podle nedávného průzkumu veřejného mínění, většina Američanů si stále ještě přeje, aby Spojené národy zůstaly v New Yorku. Ale ta většina se v posledních dvou letech smrškla už pouze na jen-tak-tak většinu; a v samotném New Yorku dnes už to pravděpodobně ani většina není. Když si před lety Spojené národy postavily budovu svého ústředí na místě, jež kdysi říkalo Želví záliv, město je velmi přátelsky přijalo do svého středu, i když se původní název parcely ukázal až příliš výstředním, co se týče zlepšování mezinárodních vztahů, jež si Spojené národy vytýkly za cíl. Ale diplomaté světové organizace si naneštěstí nedokázali ani udržet dobré vztahy s městem, kde sídlí. Počínají mnohých z nich se nevyznačovalo oním taktem, korektností a zdvořilostí, jež prý patří k hlavním vlastnostem diplomata, nýbrž spíš pravým opakem těch vlastností, a to Spojeným národům v New Yorku zkazilo pověst. A tak v posledních dobách se octlo město se Spojenými národy tak trochu ve stavu studené války.

Nač si Newyorčané stěžují? Na bezohledné chování diplomatů vůči sousedům, na neplacené činže, na dopravní přestupky a stohy neplacených pokutových lístků, a na tlupy strážníků, sčezících budovu každé delegace, zatím co v okresech vysoké zločinnosti je strážníků nedostatek. V tisku čtou Newyorčané například o delegátu

miniaturní karibské republiky, jehož hafan pokoušel dva lidi na newyorském předměstí, kde delegát má elegantní vilu. Když mu místní velitel policie pohrozil, že psa bude muset policie zastřelit, když bude dál volně běhat po městě a kousat lidi, delegát se ohradil rozezlým dopisem, v němž hrozil policejnímu veliteli i jeho obci velmi zlymi následky místního i mezinárodního rázu, když ho a jeho hafana nenechají na pokoji. Nejen on, ale i jeho pes prý má diplomatickou imunitu. Následky to však mělo špatné jen pro toho diplomata: byl se svého místa odvolán a rychle poslán domů; a stejně tak šofér jedné diplomatické mise, obviněný v newyorském tisku, že schválně porazil autem občana — který mu stál v cestě.

Ale domů zřejmě nebyli posláni sovětští delegáti, kteří drží newyorský rekord nezaplacených dopravních pokut: mají jich víc než tři tisíce. Občasné zprávy v tisku o odhalení špionáže a pokusů o špionáž mezi členy východoevropských delegací však přesvědčily Newyorčané, že dopravní přestupky nejsou ty hlavní a jediné trestné činy, jichž se delegáti komunistických zemí dopouštějí. A i to ovšem přispělo k zhoršení vztahů mezi městem a OSN.

Ne tak vážná, ba spíš komická, byla nedávná aféra na newyorském předměstí Riverdale, kde se jednomu z afrických delegátů téměř po-

dařilo přesvědčit obyvatele elegantního sídliště, že trávi noc v rovníkové Africe. Od večera až do svítání celé sídliště zvučelo nepřetržitým rytmem bongo bubnů z delegátova bytu, nemluvě o hudbě, výskotu a dalším hluku a vřavě. Nepomohlo dvakrát volat policii. Veselá party pokračovala až do půl sedmé ráno. Musí se říci, že tenhle diplomat své sousedy aspoň varoval, že bude pořádat party, a za eventuální hluk se jím předem omluvil.

Ale sousedé soudili, že mnohem ohleduplnější by od něho bylo, kdyby si byl na svou hlučnou party najal sálek nějaké restaurace.

Na Balkáně:

skrovný

úspěch

První konference o balkánské spolupráci mezi pěti státy, z nichž 2 jsou členy Severoatlantického obranného společenství, 2 členy Varšavské smlouvy a 1 stojí mimo bloky, skončila v Athénách se skrovným úspěchem. Sliby a naděje převažují konkrétní výsledky. Obhájci tohoto zasedání tvrdí, že právě o to šlo a že se v této počáteční fázi nemohlo dosáhnout větších výsledků. V přátelském ovzduší, které vyznačovalo tuto konferenci, jakož i v okolnosti, že na ní nevyvstaly žádné vážné překážky, spatřují tito obhájci důkaz o jejím nemalém úspěchu. Na druhém křídle stojí ti, kdo tvrdí, že konference nedosáhla ničeho, protože se účastníci nedohodli o žádném zvláštním projektu spolupráce. Pravda je snad někde uprostřed. Vzhledem k tomu, že porady proběhly za zavřenými dveřmi a tisková prohlášení byla vzácná, bylo možno utvořit si o nich určitý obraz jen z toho, co prozradili činitelé řecké vlády i členové delegací. Značnou část jednání zabraly procedurální otázky a naslouchání různým návrhům pěti delegací. Nakonec byl přijat vágní bulharský návrh, aby byly určeny všeobecné oblasti možné mnohostranné spolupráce a postoupeny vládám zúčastněných států k jakékoli budoucí akci. Jiné delegace — na příklad rumunská a řecká — se přimlouvaly za konkrétnější závazky pro budoucnost, jako je třeba vytvoření stálých mezibalkánských komisí v odvětvích průmyslu, zemědělství, dopravy a spoji, jakož i cizineckého ruchu a kultury. Protože nebyly načrtnuty zvláštní projekty mnohostranné spolupráce a nebyly vytvořeny ani stálé institucionální orgány, zůstává stěžejní otázka kontinuity úsilí o balkánskou spolupráci bez odpově-

di a bude do vysoké míry záviset na zájmech a dobré vůli dotýčených vlád. Očekává se však, že alespoň apel všech delegací na kontinuitu bude jednomyslný a silný.

Ti, kdo očekávali nějaké širší politické dohody nebo jiné výsledky, jsou jistě zklamáni. Patrně nepochopili počáteční cíle této konference. Jak zdůraznili její řečníci pořadatelé, měla porada v této počáteční fázi sloužit jen sondáží. O konkrétní dohody vůbec nešlo a politických diskusí se účastníci přísně vystríhali. Zřejmé je, že se jejich názory na význam balkánské mnohostranné spolupráce liší. Členové Varšavské smlouvy, Rumunsko a Bulharsko, se v určitých fázích rozhovorů výrazně neshodli. Kdežto Rumuni si jasně přáli, aby byl učiněn krok ke konečné politické spolupráci — Bulhaři skrbili ochotou a hráli téměř úlohu pouhého pozorovatele. Turci projevíli v poradách větší aktivitu, než se očekávalo, a totéž platí i pro Jugoslávce. Řekové jako hostitelé vynaložili mno-

ho času na to, aby se nezvrátila citlivá rovnováha mezi zúčastněnými zeměmi. Cílem lze říci, že konference měla normální průběh. Shody mínění bylo však dosaženo na nízké úrovni. O příštím kroku — ať už k dalšímu rozšíření spolupráce v tradičně neklidné oblasti či ke skoncování s takovými snahami — nerozhodne konference, ale vlády dotýčených pěti států.

GALERIE KRAUSE

TUMBELSTRASSE 37

8330 Pfäffikon ZH

Tel. 01 - 97 30 66

pořádá pravidelně výstavy našich exilových umělců, prodává obrazy, reliéfy, plastiky, kresby, grafiku, provádí tisk a expedici různých exilových časopisů a prodává knihy všech exilových nakladatelství.

Z KALENDÁŘE KRAJANSKÝCH AKCÍ A PROGRAMŮ:

- **Pátek 27. února:** NSR-Mnichov. *Sokolské žibřinky*. Bližší informace nezašlány. Event. dotazy: Tschsch. Zentralband, Rumfordstr. 21/II, D-8 München 5, tel. 690 36 88.
- **Sobota 28. února 1976 o 20 hod.** Švýcarsko — Bern. IV. slovenský reprezentační ples v hotelu Bellevue v Bernu. Rezervace: Slovensko-švajciarsky kultúrny klub, Postfach 260, CH-3000 Bern 25.
- **1. až 14. března**, Itálie-Casies — Setkání přátel, kteří se dosud nezna-ji. Rekreační pobyt v krásném domě a hezké krajině. Inf.: Velehrad, S. Martin in Gsies, I-39030. (Z programu katolické duchovní služby).
- **Pátek 5. března 1976 o 21 hod.** (a vždy každý prý pátek v měsíci) NSR. Frankfurt/M. *Deset na večeri* — Přátelské a nenásilné posezení u jídla a vína s hovory o politice, kultuře a vůbec, pro skutečné zájemce. Restaurant "Zur Hütt", Grosse Rittergasse 81, 6 Frankfurt/M. 70-Sachsenhausen. Inf. na tel. 234806 nebo 7982070 či 413114.
- **Pátek 5. a v sobotu 6. března 1976.** Švýcarsko Curych-Altsietten. *Mafkarní veselice* k curyšskému masopustu. Restaurace Roter Stein, Herligstr. 39, CH-8048 Zürich-Altsietten, tel. 01-62 37 40. Hraje Revival Dixie Jazzband Zdeňka Kučery od 20 do 04 hod.
- **Sobota 6. března 1976: Francie-Paříž.** *Sokolské žibřinky*. Hraje česká dechovka z Vídně. Informace u starosty: F. Fiedler, 7 rue St. Marc. F-750 02 Paris.
- **Sobota 20. března 1976:** Švýcarsko — Winterthur. *Sokolské žibřinky*. Inf.: Sokol, Postfach, CH-8401 Winterthur.
- **Cvičení Sokola** Winterthur každé pondělí od 18,15 do 20 hod. v tělocvičně školy Heiligberg.
- **Možnost rekreace v Německu u švýcarských hranic**, ve Schwarzwald. Budova církevní organizace Opus bonum, místo pro 15-20 osob s možností vaření, les, zdravé podnebí, vhodné pro revma a nemoci krevního oběhu.

Fřihlášky: P. A. Bernáček, farář, D-7712 Blumberg-Fützen, tel. 07702/21566

UPOZORNĚNÍ ODBĚRATELŮM EL VE ŠVÝCARSKU A NĚM. SPOLKOVÉ REPUBLICE

S odstupem velmi dlouhého času, kdy jsme uvedli do pořádku doručování novin ve prospěch předplatitelů i zájemců, přiložili jsme k Evropským listům z 2. února složenky k vyrovnání předplatného. Pokud se snad Vaše platba minula s naší složenkou, považujte složenku za bezpředmětnou. Jinak prosíme, abyste předplatné laskavě co nejdříve vyrovnali. Tak i my budeme mít předpoklady plnit své povinnosti ke čtenářům do všech detailů.

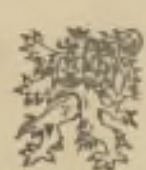
PROSÍME — NEPŘEHLÉDNĚTE

Vážení přátelé, přestože dodávání novin je nyní v pořádku, může se stát — stále ještě nejspíš v souvislosti s nepříjemnostmi z minulého období — že máte s novinami nějaký problém. Jelikož naše ústřední károtéka a přesná evidence předplatitelů je v centrální redakci v USA, prosíme, abyste se se stížnostmi, případně jakýmkoliv problémy — ať se týkají dodávek novin anebo předplatného, obraceli přímo na nás. To jest: AL/EL, 283 Oak St., Perth Amboy, USA. Jediné odsud jsme schopni s plnou odpovědností Vaše připomínky vyřídit.

Děkujeme, AL/EL

3 Nations

Wine and Dinner House

V KALIFORNII

Stará tradice dobrého jídla a pití, české hudby a zábavy pokračuje již třetí rok za vedení populárního, bývalého hospodského z "České hospůdky" v San Franciscu. — Každou neděli a sobotu je u něho dostaveníčko krajanů. — 50 mil severně od San Franciska "highway 101" v historickém údolí Jacka Londona. V Glen Ellen, 3 mile za Agua-Caliente, kam se chodíte koupat. Jídelna pro 100 osob, česká muzika, bar, vinárna, kulečník, vše pro vaše pohodlí a zábavu. Na jídelníčku vídeňský řízek, escargos — canneloni — seafood — steaks — prime rib, knedlíky, aj. Víno, pivo, česká muzika a harmonikář na čepu. Přijímáme záznamy na party do 50 osob.

13756 ARNOLD DR. GLEN ELLEN

LUNCH 11-2 — DINNER 5-9 PM

SATURDAY & SUNDAY 11 AM — 9 PM

FOR RESERVATION CALL 996-9979

Never on Monday

Srdečně Vás zve JIŘÍ SIEBERT

Na zdar!